Masal Dinleme Becerileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Masal Dinleme Becerileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25608

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Masal Dinleme Becerileri Ölçe?i, 5. s?n?f ö?rencilerinin masal dinleme becerilerinin geli?tirilmesine yönelik tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? geçerli ve güvenilir bir Tutum Ölçe?i'dir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, ba?lang?çta 40 maddelik bir havuz olu?turulmas?yla ba?lam??, uzman görü?leri ve revizyonlar sonucunda 36 maddeye indirilmi?tir. Kapsaml? geçerlik ve güvenirlik analizleri (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) sonras?nda ölçek, be? alt boyutta toplanan toplam 22 maddeden olu?mu?tur. Ölçek, 5'li Likert Ölçe?i format?n? kullanmaktad?r ve genel Cronbach Alpha güvenirlik katsay?s? 0.869 olarak bulunmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Masal dinleme becerisi, tutum ölçe?i, geçerlik, güvenirlik, faktör analizi, Türkçe e?itimi, 5. s?n?f, psikometrik.

Yazarlar

Mustafa GAZ?O?LU, Necati KARAKU?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ilkö?retim 5. s?n?f ö?rencilerinin masal dinleme etkinliklerinin, ö?rencilerin dinleme becerilerini geli?tirmedeki etkisine yönelik sahip olduklar? tutumlar? belirlemek için geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? geli?tirmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin masal dinlemeye kar?? gösterdikleri olumlu veya olumsuz e?ilimleri ve bu süreçte kulland?klar? bili?sel stratejileri de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r.

Yap?

Masal Dinleme Becerileri Ölçe?i, ö?rencilerin masal dinlemeye yönelik tutumlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?d?r. Yap?lan Faktör Analizi sonucunda ölçek, ö?rencilerin tutumlar?n? ve becerilerini temsil eden be? alt boyutta organize edilmi?tir. Bu alt boyutlar, ö?rencilerin masallara kar?? duygusal tepkilerini, bili?sel anlama stratejilerini ve aktif kat?l?m düzeylerini kapsamaktad?r.

Ölçe?in alt boyutlar? ?unlard?r:

Masala Kar?? Tutum: Ö?rencinin masal dinlemeye yönelik genel ilgisini ve motivasyonunu ölçer (5 madde).
Anlama Çözümleme: Dinlenen masal?n ana fikrini, yard?mc? dü?üncelerini ve olay örgüsünü anlama çabalar?n? ölçer (6 madde).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya?amla ?li?kilendirme: Masallardan ç?kar?lan dersleri günlük hayata uygulama ve masal içeri?iyle ki?isel ba?lant? kurma düzeyini ölçer (6 madde).
Masal?n Sunumu: Masal? anlatan ki?inin jest, mimik ve ses tonu gibi sunum özelliklerinin dinleme üzerindeki etkisini ölçer (3 madde).
Etkin Kat?l?m: Masal dinleme sürecine aktif olarak kat?lma ve e?lik etme e?ilimini ölçer (2 madde).

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda hem kapsam geçerli?i hem de yap? geçerli?i incelenmi?tir. Kapsam geçerli?i için, ba?lang?çta haz?rlanan 40 maddelik havuz, alt?s? Türkçe e?itimi ve biri ölçme de?erlendirme alan?nda olmak üzere yedi uzman?n görü?üne sunulmu?tur. Uzmanlar, maddeleri biçim, anlat?m özellikleri ve dinleme stratejilerini kapsay?c?l?k aç?s?ndan de?erlendirmi?, bu süreç sonucunda madde say?s? 36'ya dü?ürülmü?tür. Ayr?ca, maddelerin anla??l?rl???n? test etmek amac?yla pilot uygulamalar yap?lm??t?r.

Yap? geçerli?i ise Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile sa?lanm??t?r. DFA, 585 ö?renciden toplanan verilerle AMOS 26 program?nda test edilmi?tir. Model uygunluk de?erleri incelendi?inde, modelin uygun oldu?u görülmü?tür. Elde edilen de?erler (RMSEA: 0.042, GFI: 0.946, AGFI: 0.931, TLI: 0.899, CFI: 0.913) geli?tirilen 5 faktörlü yap?n?n do?ruland???n? ve yüksek düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri 702 ö?renciden toplanan veriler üzerinden SPSS 26 program? kullan?larak yap?lm??t?r. Güvenirlik analizleri öncesinde rastgele veya özensiz doldurulan 16 veri setten ç?kar?lm??, kalan verilerle analizler yürütülmü?tür. Madde-toplam korelasyonu 0.30 alt?nda olan 5 madde (6, 7, 9, 15, 32) ölçekten ç?kar?lm??t?r.

Sonuç olarak, 5 alt boyuttan olu?an 22 maddelik nihai ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar? yüksek bulunmu?tur. Ölçe?in geneline ili?kin Cronbach Alpha güvenirlik katsay?s? 0.869 olarak belirlenmi?tir. Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? da 0.70 üzerinde olup yüksek düzeyde güvenilirli?i i?aret etmektedir:

Masala Kar?? Tutum: 0.865
Anlama Çözümleme: 0.779
Ya?amla ?li?kilendirme: 0.793
Masal?n Sunumu: 0.803
Etkin Kat?l?m: 0.876

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özelliklerini belirlemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA, 702 ö?renciden toplanan verilerle gerçekle?tirilmi?tir. Analiz sürecinde faktör yükleri dü?ük olan veya birden fazla faktörde temsil edilen toplam 9 madde ölçekten ç?kar?lm??t?r. En uygun faktör yap?s?n? elde etmek için Varimax dik döndürme tekni?i kullan?lm??t?r.

Analiz sonucunda ölçe?in, toplam varyans?n %47.73'ünü aç?klayan 5 faktörlü bir yap?da temsil edildi?i belirlenmi?tir. KMO örneklem yeterlilik düzeyi 0.875 olarak saptanm??t?r. Faktörler ve aç?klad?klar? varyans oranlar? ?öyledir: Masala Kar?? Tutum (%12.96), Anlama Çözümleme (%9.96), Ya?amla ?li?kilendirme (%9.96), Masal?n Sunumu (%8.27) ve Etkin Kat?l?m (%6.56). Bu yap?, daha sonra Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile do?rulanarak ölçe?in psikometrik özelliklerinin sa?lam oldu?u kan?tlanm??t?r.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development) / Tutum Ölçe?i

Format: 5 alt boyuttan olu?an 22 madde. Derecelendirme 5'li Likert Ölçe?i ("Hiç Kat?lm?yorum" - "Tamamen Kat?l?yorum").

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler

Age Group: 5. S?n?f Ö?rencileri

Population Details: Aç?mlay?c? Faktör Analizi için 702 gönüllü ö?renci; Do?rulay?c? Faktör Analizi için 585 ö?renci.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) Tutum Ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Masal dinleme becerisi, tutum, psikometri, geçerlik, güvenirlik, faktör analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: mustafagazioglu46@gmail.com (Mustafa GAZ?O?LU)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Correspondence Address: Belirtilmemi?

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2021 (Yay?n Y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m için sorumlu yazar (Mustafa GAZ?O?LU) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? buradan indirilebilir: masal-dinleme-becerileri-olcegi-toad.pdf ve masal-dinleme-becerileri-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Gazioglu, M., Karakus, N. (2021). Developing attitude scale towards the effect of listening skills of tales: A validity and reliability study. *Ulakbilge, 59*, 493-503. https://dx.doi.org/10.7816/ulakbilge-09-59-01
Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2001). Using multivariate statistics (4th ed.). Needham Heights, MA: Allyn & Bacon. (Geçerlik çal??mas?nda örneklem büyüklü?ü kriteri için kullan?lm??t?r.)
Apuke, O. D. (2017). Quantitative Research and Statistical Data Analysis. *International Journal of Scientific Research in Education, 10*(4), 407-428.
Büyüköztürk, ?., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, ?., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel ara?t?rma yöntemleri.* Ankara: Pegem Akademi.
Weaver, D., & Maxwell, L. (2014). Reliability and Validity in Qualitative Research. *International Journal of Scientific Research in Education, 7*(2), 27-36. (Güvenirlik katsay?s? yorumlamas? için kullan?lm??t?r.)
Marsh, H. W., Guo, J., Dicke, T., Parker, P. D., & Craven, R. G. (2020). Confirmatory Factor Analysis (CFA) in Psychological Research: A Historical Review and Current Recommendations. *Frontiers in Psychology, 11*, 2348. (DFA sonuçlar?n?n de?erlendirilmesi için kullan?lm??t?r.)

Masal Dinleme Becerileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki maddeler, nihai ölçekte yer alan ve her alt boyutu temsil eden örnek maddelerdir.

?14. Masal metinlerini dinlerken can?m s?k?l?r.? (Masala Kar?? Tutum)
1. Masal dinlerken önce konunun ana fikrini anlamaya çal???r?m.? (Anlama Çözümleme)
?12. Masaldan ç?kard???m dersleri günlük hayatta kullanmaya özen ?gösteririm (Ya?amla ?li?kilendirme)
?27. Masal yöntemiyle anlat?lan konular akl?mda daha fazla ?kal?r.? (Masal?n Sunumu)
29.Masal dinleme esnas?nda, anlat?lan masala etkin bir ?ekilde e?lik ?etmek istemem (Etkin

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kat?l?m - Ters Puanlanan Madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM